

1761 Ը. Ապրիլի 28. – Թագթական Հայոց Հայութի Ռազմական
Եղուսակագութեալ Առաջնորդ Աշխարհական Հայութի Տարածական Տարածական
Հայութի Աճ Զարգացութեալ Հայութի Տարածական Հայութի Հայութի Հայութի,
Հայութի Առաջնորդ Ցուցակագութեալ Հայութի Տարածական Հայութի Հայութի,
Հայութի Առաջնորդ Ցուցակագութեալ Հայութի Տարածական Հայութի Հայութի,
Հայութի Առաջնորդ Ցուցակագութեալ Հայութի Տարածական Հայութի Հայութի¹

q. yovl ad uganaTI ebul eso mpyrobel o, dido Pemwi fev, imperatrica
el i sabed petres asul o, TviTmypyrobel o srul iaT ruseTisa,
Pel mwifev yovl ad mowyal ev

Tquenis yovl ad uuganaTI ebul obis imperatorobis di debul obisa Rirs
saqeburad meufeba mxedvel obani yovl isa qveyanisa Tvisze moi bruna yovl isa
SempyrobaT garemosta da Soriel nica xedviT da smeniT rwmunebul arian es-
oden i SviedTa saqmeta ganmcxovl ebel Ta da Sesrul ebul sa Sina simwifesa
moyuanebul Ta TqveniT, dido Pemwifeo, uubrZnesis ganmgebl obi Ta kmari sa-
kui rvel ebaT Rirsa ars. uumaRI esi Tqueni saPel i ididos. ver SeiZI eben da
yovl isa survil iTa moyol vad ara Zal ucST WeSmariTis si tyuisa yovl ad
uumaRI esis dambadebel isa miserebri vis wmindis gangebul obiT da winad
mxedvel obiT uusayvarl esis misis cxebul isa Sina. nakurTxisa Tquenis saxi sa
ziarisa saxi Ta Sei qmnebis Cemebr mefeni mefoben da ZI ierni sweren simar-
TI esa. gamoCinebul esni Pemwi feni pativaT TvisTaTvis mi iCneuen sasargoT
moyuasobiT da keTiI saTnoebiT Tquenis imperatorobis di debul obisa mra-
val ni ufl ebani da uuZI ieresis Tqvenis ara uZI euel eso Pemwi f²... wi naSe.
SemTxveva sasoebasa da cxovrebasa Sei Zi neben.

saqarTvel o Tvisi TurT mpyrobl ebiT Zvel eTgan warmovl inebul an keTiI
morwmunebi saTvis da erT sarwmunebi sa ara usargoebiTi wi naSe TviTmypyrobel
Ta Pemwi feTa ruseTisaTa miel todian myofni nayofier nawyal obevni. mo-
wyal ebiT da SeweuniT maTis di debul obiT ara SeiZI ebiT uxsovroba naTe-
savi Ti naTesavadmde Semtyobl obis madl ierobiTa esreTsa yovl ad Seusru-
l ebul sa keTiI SeZinebasa gardamodinebul sa uumaRI esTagan uxv mowyal ebas
udi desTagan Pemwi feTa me Tana ganzraxvasa Sina erTebi sa da sxvebri viTa
vinaTgan mama Cemi mefis sasaxi eSi netar xsenebul isa didis Pemwifis mefis
al eqsis mixail is Zisa mier aRzrdil ars da ganrCeul iT Pemwi febri viis
SewynarebiT mopovniI, erTis mxriTgan daval ebul ars ufrosad sxvaTa cno-
baT da di debaT queyanaze mowyal ebani da meoreTi uadvil es kadni ereba maqvns
wi naSe Tquenis imperatorobis di debul obisa, yovl ad uumdabl esis vedrebiT
warmovdgebi:

awi ndel i Seswreba ganrZel ebul isa sparseTsa Sina SfOTiersa SeySul e-
baTa da vinaTgan xonTqrnis kari ar ars saqmeebSi ar erevis, eseoden
saqarTvel osaTvis sargoiani rom mzgavsi SeZI ebul obisa Jami didis xni Tgan
ar yofil a. vinaTgan orTagan ara uZI iuresTagan mamadi STagan mpyrobel Ta
saqarTvel os mpyrobel ova aw mosvenebasa Sina imyofebis, yovl ad mowyal ev
Pemwi feo, me Cemis Svil iT irakl iTi vcnobebi, rom umj obesTa awindel Ta
SeswrebaTa Soriel sa sargosa Zal is dadebis CemiT ganwesebad ar Zal gviZs,
romel same ara mcired I ekni SI ian TvisiTa mtrobivis mocvivniT saqarT-
vel osa da sakaxeTosa Sina queyanasa, romel Tagan maradis gafrTxil ebiT da
TanaSemzadebiT ukanccevaT mat tacebas da gaoxrebas saxmari ricxvi samxe-
droni jaris yol is damwirneba migvizidavs SeZI eba j amagiriT samxedrosa

¹ val erian maWaraZe, masal ebi XVIII saukuni s meore naxevris ruseT-saqarTvel os ur-
TierTobi si storii i saTvis, naw. II, Tb., 1968. gv. 453-455.

² dokumentis bol o nawi l i dazi anebul i a da daaxl oebiT 2 si tyva ar iki Txeba.

msaxurebasa mosamataT qarTvel Ta Tana somexTagan da yabarToTagan Semrav-
I ebas, Semcireba Semosavl i sa nebas ara gvrTavs da esreT damxobiT wi naSe
ferxTa Tquenis yovl ad uuganaTI ebul obisa imperatorobis di debul obisa
umdabl esad da monebriv movivedreb uumaRI ess Semweobasa jariTa, gina
yovl ad uumowyal esis SewynarebiT meraoden same wel iT gamoCinebul iT TeT-
ris xaziniT, romel sa ukve pirvel sa Pel i sgamarTvas Cemsa dadgi nebara
yovl ad uumdabl esis madl obiT xazinasa Sina Tquenis imperatorobis di de-
bul obisa moqcevas vi Tanamdebeb.

udi deso Pemwi feo, ama mowyal ebriviTa wyal obiT me Tavis ufl ebriv
Zal mi Zs mamul i da mpyrobel oba Cemi sasurvel sa Cemsa uSi Svrobasa Cemsa Sina
mwareTagan mterTa moyuanebad davfarav saqarTvel osa da kaxeTsa sai medoTi
SeiarRebul is eriTa, mwadis gamorCeul is dasiT sparseTSi Sevide, raTa
moyvanebad erTxmobAT Cinebul Ta sparsTa Sekrebani, vinaTgan mi iT SeviZI o
Semoki eba SfoTisa da vecado mogrovebul is Zal iT yeeni keTiI smosurne
ruseTis SesamataT eranis taxtze aRviyuano. ganzraxviTa Cemi Ta gaisinj vis,
rom ar vici, Tu vin sparseTis saPemwi fosi keTiI mswrafI ad damkui drebias
SeiZI ebs, garna SahruuxSa, vinaTgan misTvis qvemoT Camomavl obiT ori sav ker-
ZoTi mamiT Sahnadir isagan da dediT pirvel Tagan yeeniT sefeinis naTesaobi sa
WeSmariti mqonebel i, Tumca igi arabedni eris SemTxveviTa dabrmavebul ia,
meuRI obidam ymawviT batoniSviT Tagan hyavs siyuarul i da simxurval eba
sparseTis ersa mis mier. da mis saxl i sa zemo moxsenebul isa naTesaobri vi sa
Rirsebasa uzeSTAes sefeinis naTesaobiT srul iat ar Semcirebul ars da arc
gacivebul a, aramed ama ZI iers winad aRebul s uumaRI ess nebas uwinamxed-
vel essa Tqvenis, udi debul eso Pemwi feo, monebriv dagemorCiI ebi.

Tqvenis yovl ad uuganaTI ebul obis imperatorobis di debul obisa yov-
I ad uumorCiI esi mona.

saqarTvel os mefe Teimurazi.

april sa :kH: dResa, :CRYa: wel sa.